خبر

ستاره اوراق مشارکت افول کرد

● **خبرآنلاین:** نمایندگان مجلس روز دوشنبه هفته گذشته در واکنش به استدلال‌های وزیر نفت که از کاهش سهم حوزه نفت و گاز به حدود سه‌میلیارددلار در سال آینده خبر می‌داد باز هم دست‌به‌دامان ابزار قدیمی و ازکارافتاده اوراق مشارکت شدند و به دولت اجازه دادند در سال۹۴ معادل ۵۰هزارمیلیاردریال برای تامین منابع لازم پروژه‌های نفت و گاز اوراق مشارکت منتشر کند. این‌بند درحالی توسط نمایندگان مجلس به تصویب رسید که برخی تحلیلگران اعتقاد دارند که با بررسی عملکرد دولت طی سال۹۳ در مورد انتشار اوراق مشارکت و سرنوشت اوراق منتشرشده می‌توان نتیجه گرفت که این ابزار عملا کارایی خود را در اقتصاد ایران از دست داده است. در سال‌جاری بنابر قانون بودجه ۲۵۶هزارمیلیاردریال اوراق مشارکت اجازه انتشار داشت. از این مقدار ۱۵۰هزارمیلیاردریال سهم شرکت‌های دولتی، ۳۰هزارمیلیاردریال سهم خود دولت، ۷۰هزارمیلیاردریال سهم شهرداری‌ها، ۱۲هزارمیلیاردریال بابت مهار آب‌های مرزی و سه‌هزارمیلیاردریال هم سهم اوقاف بود. نکته جالب‌توجه اینجاست که از این ۲۵۶هزارمیلیاردریال تنها ۱۵هزارمیلیاردریال، آن هم از سهم دولت در قالب طرح‌های عمرانی و توسط وزارت امور اقتصادی و دارایی منتشر شده که از همین مقدار هم فقط ۲۰میلیاردریال آن فروش رفته است.

قبض برق کاخ اردوغان خبرساز شد

● **ایسنا:** کاخ ۱۰۰۰ اتاقه اردوغان، رییس‌جمهور ترکیه در شهر آنکارا که پیش از این عظمت و هزینه‌های ساخت آن محور گزارش بسیاری از رسانه‌های جهان قرار گرفت و گفته می‌شود چندین برابر کاخ‌سفید آمریکا و کاخ‌کرملین روسیه مساحت دارد، این‌بار با قبض برق مصرفی آن خبرساز شد. روزنامه سوزجو با انتشار قبض برق کاخ اردوغان به وضوح هزینه مصرفی برق کاخ بزرگ ریاست‌جمهوری را به تصویر کشیده است. در این قبض، مبلغی که دولت باید بابت برق کاخ پرداخت کند ۱۱۴میلیون‌و۵۶هزارو۷۷۶لیره است. این در حالی است که قبض ماه پیش برق که ۱۰۶هزارلیره بوده، پرداخت نشده و تاریخ مهلت پرداخت در آن ثبت شده است.

رییس شورایعالی انجمن حسابداران خبره ایران در گفت‌وگو با «شرق»:

بانک‌ها مطالبات خود را بزک می‌کنند

بانک‌ها اموال را نمی‌فروشند و به قیمت ارزان آن را به اشخاص خاص اجاره می‌دهند

عکس: امیر جدیدی، شرق

زهرا مهدور: «مطالبات معوق» همچنان سوژه شماره‌یک سیستم بانکی کشور است. چندین‌سال است که بر سر میزان دقیق معوقات بانکی دعوا به راه افتاده؛ هر مقام مسوولی یک‌رقم را به‌عنوان مانده واقعی مطالبات معوق اعلام می‌کند و در این بین افکارعمومی به تعبیر عامیانه به‌دنبال نخود سیاه رفتند و در میان اعداد و ارقام متناقض، سردرگم شدند، اما عمق فاجعه از جایی آغاز می‌شود که بدانیم مطالبات وصول‌نشده نظام بانکی یا به قولی همان سپرده‌های خُرد خُرد مردم به جیب کسانی رفته است که نه‌تنها نیازمند نیستند، بلکه متمول هم هستند. مسوولان هریک آنها را با نام ویژه‌ای صدا می‌زنند؛ مدیران بانک‌ها در ادبیاتی قانونی از آنها به‌عنوان بدهکاران سیستم بانکی یاد می‌کنند؛ قوه قضاییه آنها را دانه‌درشت نام‌گذاری کرده و مقامات دیگر کشور آنها را با اسامی آقازاده‌ها و کله‌گنده‌ها خطاب می‌کنند، اگرچه روزگاری برخی وعده داده بودند اسامی دانه درشت‌های سیستم بانکی را در جیب دارند، اما هیچ‌وقت آن اسامی از جیب‌شان بیرون نیامد. پیش‌ازاین یکی از مقامات بانک مرکزی در گفتاری صریح اعلام کرده ما پول مردم را می‌گیریم و به یک سری کله‌گنده می‌دهیم؛ به تعبیری منابع بانک‌ها با استفاده از رابطه و نفوذ عاید کسانی می‌شود که زورشان می‌رسد. با این اوصاف باید گفت آنهایی که زورشان بر گرفتن این همه پول بوده، پس زورشان هم می‌رسد این پول‌ها را برنگردانند. امروز قابلیت بازگشت مطالباتی که حالا به مرز ۱۰۰هزارمیلیاردتومان نزدیک‌شده، به صفر رسیده یا به عبارت دیگر محال است به بانک‌ها برگردد. درحالی‌که دنیا در عرصه صنعت بانکداری، پله‌های پیشرفت و ترقی را به‌سرعت طی می‌کند، ما در کوچه پس کوچه‌های مطالبات معوق گیر کرده‌ایم و در یک‌خانه با هم بر سر رقم معوقات دعوا داریم. هوشنگ خستویی رییس شورایعالی انجمن حسابداران خبره ایران، در گفت‌وگویی مشروح با «شرق»، مانده مطالبات معوق سیستم بانکی را رقمی بین ۹۰ تا ۹۲هزارمیلیاردتومان عنوان می‌کند. او ۲۷سال حسابرس بانک ملی ایران بوده و ۱۲سال هم حسابرسی سیستم بانکی را برعهده داشته است؛ همچنان هم حسابرسی بانک‌های خصوصی را در دست دارد. در تعبیری جالب مطالبات معوق را به یک‌انسان سالخورده و بسیار پیر تشبیه می‌کند که بانک‌ها سعی دارند با عمل زیبایی بوتاکس آن را آرایش و نونوار کنند. یکی از مباحث مهم این گفت‌وگو این است که مدیران بانک‌ها در صورت‌های مالی خود قادر نیستند به افشای خیلی از مسائل ازجمله اینکه مطالبات معوق از برخی متشخصان و زیبارویان قابل‌وصول نیست، بپردازند. آن‌چنان که گفته می‌شود، خستویی حسابداری سختگیر برای بانک‌هاست. خودش درباره سختی‌های حسابرسی بانک‌ها به این نکته اشاره دارد که آستانه تحملش خیلی وقت‌ها پر می‌شود. به قول خودش، روزگار غریبی است اگر می‌خواهی خودت باشی باید بهای سنگینی برای آن بپردازی...

◄ آقای خستویی، درباره مانده مطالبات معوق سیستم بانکی بین مسوولان اتفاق‌نظر وجود ندارد. در حالی‌که رییس کل بانک مرکزی این رقم را ۸۲هزارمیلیاردتومان عنوان می‌کند، وزیر اقتصاد در آماری دیگر از رقم ۱۵۰هزارمیلیاردی معوقات پرده برداشت، هرچند آن را بعدا تکذیب کرد. البته ماجرا به اینجا ختم نمی‌شود؛ چون قوه‌قضاییه هم وارد ماجرای معوقات شبکه بانکی شده و سخنگوی قوه قضاییه در جدیدترین اظهارات خود اینگونه مطالبات را تا ۲۰۰هزارمیلیاردتومان اعلام کرده است. از منظر شما به‌عنوان یک حسابدار رسمی و مستقل چه کسی آمار نزدیک‌تری به واقعیت را ارایه می‌کند؟

مانده مطالبات معوق سیستم بانکی رقمی بین ۹۰تا ۹۲هزارمیلیاردتومان است. در حساب‌های بانک‌ها چنین رقمی وجود دارد اما ممکن است به تعبیر دیگران برخی مطالبات هم معوق باشد و به این رقم اضافه شود. به‌عنوان مثال برخی، اعتبارات اسنادی پرداخت‌شده را هم در طیف معوقات قلمداد می‌کنند و برخی دیگر آن را معوق نمی‌دانند. به‌هرحال می‌توان گفت که مطالبات معوق بی‌تردید بیش از اندازه ظرفیت سیستم بانکی ایران است.

◄ میزان متعارف مطالبات معوقات در دنیا چگونه است؟ گفته می‌شود اگر میزان مطالبات معوق از دو تا پنج‌درصد فراتر رود، قطعا مطالبات وارد مرز هشدار شده است.

کمیته بال سوییس دودرصد را به‌عنوان نرخ ذخیره‌گیری اعلام کرده است. مطالبات معوق پنج‌درصد یا هفت‌درصد و حتی ۱۰درصدی را هم می‌توان تحمل کرد اما درصد مطالبات معوق سیستم بانکی ایران بیشتر از این حرف‌هاست.

◄ مگر درصد مطالبات معوق در ایران چقدر است؟

در سال‌های اخیر، مطالبات سررسید گذشته در طبقه جاری آمده است. به این معنا که این مطالبات دوباره تمدید شده است. درواقع مثل این می‌ماند که به یک آدم فرتوت ۱۰بار بوتاکس تزریق کنند. حالا شما از من می‌پرسید این مطالبات چندساله است؟ نمی‌توان گفت. برای اینکه من نمی‌دانم چندبار بوتاکس زدند. این مطالبات با پیشینه معوق، لااقل برای یک دهه گذشته است اما بانک‌ها آن را آرایش و به سرفصل مطالبات جاری منتقل کردند. وقتی مانده‌های معوق را به سرفصل مطالبات جاری برگردانند، سازوکار دیگری بر آن حکمفرما خواهد شد؛ به این صورت چون دیگر نگرانی معوق‌بودن وجود ندارد، ذخیره‌اش کمتر است و سودش هم قابل وصول تلقی می‌شود.

◄ کمترین مطالبات معوق مربوط به چه بخشی است؟

به نظرم کمترین مطالبات معوق در بخش وام ازدواج و بیشترین هم در دست‌کمترین تعداد تسهیلات‌گیرندگان است.

◄ از قول مقامات بانکی و اعضای ستاد مبارزه با مفاسد اقتصادی شنیده شده است که بیشترین حجم معوقات در دست صدنفر است. شما هم این را تایید می‌کنید؟

می‌دانم که در دست افراد معدودی است. ممکن است در بانک‌های مختلف مشترک هم باشد؛ چون فرهنگ مطالبات معوق در بانک‌ها با هم فرقی ندارد.

◄ به قول یکی از مقامات بانک مرکزی کل این نارضایتی‌ها از سیستم بانکی به این خاطر است که بانک‌ها از مردم معمولی سپرده‌های خود را جمع‌آوری می‌کنند اما به جای اینکه این پول‌ها را صرف اعطای تسهیلات به نیازمندان کنند، به یک‌سری اشخاص خاص می‌دهند.

یک بانک به ۹نفر حور و پری و بانک دیگر به ۱۱زیباروی دیگر تسهیلات کلان داده است.

◄ یعنی حجم بالایی از مطالبات وصول‌نشدنی نظام بانکی در دست همین اشخاص خاص یا به قولی رانت‌بگیران مملکت است؟

بله.

◄ شما هم رقم متفاوتی را برای مطالبات معوق اعلام می‌کنید. چرا؟

این رقم براساس شکلی است که در سرفصل‌های بانک‌ها وجود دارد. اما اگر نوعی فسیل‌نگاری را باب کنیم، به قولی مطالبات نونوار شده است. می‌توان گفت که این مطالبات دارای قدمت ۱۰ساله و حتی ۲۰ساله هستند اما الان سرفصل آنها تغییر کرده و به قولی مطالبات نونوار شده‌اند، پس دیگر مطالبات معوق حساب نمی‌شوند و به همین علت است که آن مانده‌های مطالبات معوق تغییر می‌کند؛ انگار که بانک‌ها شعبده‌بازی می‌کنند.

ادامه در صفحه ۱۵

گذر

وزیر راه‌وشهرسازی: قطار تهران- مشهد برقی می‌شود

● **خبرآنلاین:** وزیر راه‌وشهرسازی گفت: قطار تهران - مشهد به‌زودی با هدف سرعت‌بخشی به روند جابه‌جایی و انتقال مسافران در این مسیر ریلی، برقی خواهد شد. عباس آخوندی روز پنجشنبه در آیین افتتاح فاز اول و دوم بهسازی آسفالت و تعریض محور رباط‌کریم-حسن‌آباد (جاده قدیم تهران - قم) افزود: با توجه به اهمیت و جایگاه مهم راه‌آهن در شبکه حمل‌ونقل، قطار تندرو (سریع‌السیر) تهران-قم نیز هفته آینده طی مراسمی فعالیت خود را آغاز می‌کند. وی با اشاره به مشکلات راه‌های استان تهران خاطرنشان کرد: این مشکلات به‌دلیل موقعیت سیاسی، اجتماعی و فرهنگی تهران به‌عنوان پایتخت کشور قابل چشم‌پوشی نیست. آخوندی بابیان‌اینکه استان تهران بیش از ۲۰درصد جمعیت کل کشور را در خود جای داده، گفت: برای این‌استان با توجه به افزایش جمعیت باید تلاش بیشتری شود.

قطعی مکرر برق در استان ایلام

● **ایلنا:** نماینده مردم دهلران در مجلس گفت: درحالی که هفته گذشته برق برخی از مناطق جنوب استان ایلام به‌مدت ۷۲ساعت قطع شده بود، چهارشنبه شب نیز برق برخی از مناطق شهرها و روستاهای این استان قطع شد. علی‌محمد احمدی دراین‌خصوص اظهار کرد: قطعی برق در شب گذشته خدمات‌رسانی در بخش‌های مختلف از جمله مراکز درمانی، بانک‌ها و نانوایی‌ها را با مشکل و نارسایی مواجه کرده است. وی از سفر وزیر نیرو به این استان خبر داد و افزود: متاسفانه این‌طور به‌نظر می‌رسد که وزارت نیرو برنامه‌ای عاجل برای جلوگیری از قطعی برق در این مناطق ندارد به‌ویژه اینکه هنوز در فصل زمستان قرار داریم و هنوز پیک مصرف تابستان نرسیده است. عضو کمیسیون برنامه و بودجه و محاسبات مجلس خاطرنشان کرد این درحالی است که هفته گذشته پیگیری‌های زیادی برای جلوگیری از قطعی برق انجام شد اما ظاهرا هنوز مشکل برطرف نشده است. احمدی از بی‌توجهی وزارت نیرو برای عدم تخصیص حقابه استان ایلام از حوضه‌های آبریز این استان انتقاد کرد و گفت: وزارت نیرو در اختصاص حقابه این استان از رودخانه سیمره برخورد تبعیض‌آمیز و دوگانه‌ای را در پیش گرفته است.